

Jak rozwijać u dziecka umiejętności komunikacyjne?

Już dwuletnie dziecko potrafi posługiwać się wypowiedziami dwuklasowymi (zdaniem złożonymi z dwóch wyrazów), np. „mama daj”, „lala śpi”, potrafi poprosić o pomoc oraz zadać proste pytanie, np. „co to jest?”, „co robi?”. Podejmuje próby odmiany wyrazów, użycia trybu rozkazującego i zaimków „ja”-„ty”.

U niektórych dzieci można zaobserwować obniżenie poziomu rozwoju mowy i komunikacji. Dziecko wypowiada się pojedynczymi słowami, posiada uboższy niż u rówieśników zasób słownictwa, przejawiający się trudnościami w zakresie tworzenia dłuższych wypowiedzi, ma trudność z wyrażeniem prośby czy zapytaniem o coś. W takim przypadku należy zawsze skonsultować się z logopedą, który pomoże ustalić przyczyny tej sytuacji i plan dalszego postępowania. Wsparciem działań terapeutycznych jest stymulacja rozwoju umiejętności komunikowania się w domu, w środowisku rodzinnym.

To właśnie naturalistyczne oddziaływania odgrywają istotną rolę w terapii opóźnionego rozwoju mowy.

Jak ćwiczyć w domu?

1. Poszerzanie zasobu słownictwa

Zasób słownika dziecka poszerzamy przede wszystkim przez modelowanie wypowiedzi, czyli podawanie wzorców językowych. Należy wzbogacać zasób słów zarówno wypowiadanych, jak też rozumianych przez dziecko. Można wykorzystać w tym celu każdą sytuację życia codziennego. Ciekawymi dla dziecka aktywnościami będą np. zagadki, rozpoznawanie odgłosów, szukanie przedmiotów z danej kategorii. Spróbujcie posłuchać, jakie odgłosy słychać za oknem albo w trakcie spaceru, nazwijcie źródło dźwięku. Poszukajcie w trakcie spaceru przedmiotów w otoczeniu w danym kolorze. Poszukajcie w domu wszystkich przedmiotów, którymi można rysować, sprzątać, co jest potrzebne do gotowania itp.

2. Opowiadania i historyjki obrazkowe

Spróbuj porozmawiać z dzieckiem, co się działo w przedszkolu, co było na obiad, kogo dziś nie było na zajęciach. Wymyślajcie własne historie! Można wykorzystać dostępne na rynku historyjki obrazkowe lub kostki do opowiadania historii „story cubes”. Motywacją do rozmowy może być rysunek dziecka. Niech opowie, co narysowało. Po obejrzeniu bajki, opowiedzcie, co się wydarzyło, o czym była bajka, kto tam występował, dlaczego coś się stało. Jeśli dziecko nie umie odtworzyć całego odcinka, możecie oglądać odcinek w Internecie, zatrzymywać bajkę, gdy wydarzy się coś ważnego i komentować pojedynczymi zdaniami.

3. Wspólne gry

Sklepy oferują szeroki wybór gier i zabaw rozwijających umiejętność budowania zdań. Warto zastanowić się nad grami typu „Zgadnij, kto to?” lub „Zgadnij, kim jestem?”, które szczególnie nacisk kładą na umiejętność zadawania pytań, a przy okazji uczą logicznego myślenia. Ciekawe propozycje można znaleźć w ofercie firm takich, jak Alexander, Sowa Mądra Głowa, Harmonia, WIR, jak np. „Opowiem Ci mamę”, „Pajdohistoryjki”.

4. Wspólne czytanie

Po wysłuchaniu bajki, opowiedzcie, co się wydarzyło, o czym była bajka, kto tam występował, dlaczego coś się stało. Jeśli dziecko nie umie odtworzyć całej historii, czytaj bajkę fragmentami, do których będziesz zadawać pytania o bohaterów i wydarzenia. W zasobach internetowych można też znaleźć wiele materiałów do czytania uczestniczącego, gdzie tekst jest uzupełniany przez obrazki, wówczas dziecko może czytać bajkę razem z Tobą i uzupełniać tekst nazwami obrazków w odpowiedniej formie.

5. Usprawnianie pamięci słuchowej

Proste wierszyki, rymowanki, zabawy paluszkowe, zapamiętywanie składników pizzy, listy zakupów, imion dzieci z przedszkola... Koncentracja słuchowa i pamięć słuchowa to obszary niezbędne do rozwijania komunikacji. Dzięki nim dziecko będzie pamiętało o niezbędnych częściach zdania i ich kolejności względem siebie.